

RÅDET FOR OFFERFONDEN

ONDT I RYGGEN OG PTSD EFTER TRAFIKSKADE ELLER VOLD. ET LODTRÆKNINGSFORSØG

REGION SYDDANMARK (RYGCENTER SYDDANMARK)

Lænderygsmarter er hyppigt forekommende efter trafiktraumer. Ulykkens sværhedsgrad er ikke en særlig god indikator for bedring af smerter og funktionsniveau. Derimod finder studier, at et højt niveau af posttraumatisk stress hænger sammen med dårlig bedring af funktion og smerte, ligesom studier finder, at smerter og PTSD gensidigt vedligeholder og forstærker hinanden. En nærliggende hypotese er derfor, at en behandling af det psykologiske traume vil optimere udbyttet af behandlingen for rygsmerterne. Der eksisterer kun et tidligere studie, der har undersøgt, hvorvidt en psykologisk traumebehandling i kombination med fysioterapi kan bedre udfaldet efter ulykken. Studiet viser, at en kombineret psykologisk og fysioterapeutisk behandling er i stand til at bedre PTSD symptomerne sammenlignet med kontrolgruppen, der alene modtog fysioterapi. Der fandtes dog ingen forskel på de to grupper imellem for bedring i smerte og funktion. Forfatterne konkluderer, at dette kan skyldes, at både traumebehandling og det fysioterapeutiske træningsprogram var for korte. Desuden indeholdt det fysioterapeutiske træningsprogram ikke elementer fra kognitiv terapi, hvilket tidligere studier har vist god effekt af.

Det akutte lodtrækningsstudie havde til formål at undersøge, hvorvidt en kombineret behandling med den psykologiske traumebehandling "Somatic Experiencing" (SE) kombineret med funktionel fysioterapi (FT), der indeholder kognitive terapeutiske teknikker, er bedre end den funktionelle fysioterapi alene. I alt blev 115 patienter ved lodtrækning udtrukket til en af de to grupper (SE+FT eller FT). Det primære effektmål var funktionsnedsættelse målt ved 6 måneders opfølgning. Øvrige effektmål var, PTSD symptomerne, smerte, katastrofering om smerter, angst for bevægelse, angst og depression.

Studiet viste, at der ikke var forskel i udbyttet af de to behandlinger, hverken i forhold til det primære effektmål eller de sekundære effektmål. Begge behandlinger viser en stor statistisk signifikant bedring af funktionsniveau, smerte og PTSD symptomer samt i forhold til øvrige effektmål. Bedringen fandtes fortsat ved 12 måneders opfølgning.

Resultatet er forskelligt fra det tidligere studie, der viste, at kun traumebehandling var i stand til at bedre PTSD symptomerne. At begge behandlinger viser effekt i aktuelle studie kan skyldes, at fysioterapien indeholdt teknikker fra kognitiv adfærdsterapi, hvilke har effekt på psykologisk stress. Der er af ressourcemæssige årsager ikke anvendt et diagnostisk interview til udbedring for PTSD, hvorfor der kan være tale om forøget stress snarere end klinisk PTSD. En svær PTSD tilstand vil formentlig fortsat kræve en målrettet traumebehandling for at bedring opnås. Fremtidige studier bør inddrage en mere personligt baseret initial diagnostisk inddeling end blot brug af spørgeskema.

sagsnummer 18-610-00004